

Estonia teater etendab magusroaks Figaro seiklused

Mozarti "Figaro pulma" lavale tulekust 3. ja 4. mail saab Estonia teatri selle hooaja viimane suursündmus.

Pompoosne ja kulukas Verdi "Nabucco" lavastus tuli lükata edasi sügisse. See-eest haakub "Figaro" esietendus hästi IX Georg Otsa Muusikapäevade kavaga (mäletatavasti oli Georg Ots tunnustatud ka Mozarti-lauljana). 3.–8. maini on Tallinnas oodata tervet Figaro–Mozarti seeriat: "Figaro pulma" esietendus, 5. mail Mozarti "Haaremirööv" Vantaa Ooperi ja Soome Rahvusooperi koostöös, 6. mail Draamateatris Viljandi Kultuurikolledži teatrikateedri külalisetendusena Beaumarchais' "Figaro pulm ehk Pöörane päev" ning 7. ja 8. mail Dresdeni professori Joachim Herzi meistriklass lauluüliõpilastele Mozarti ooperite, sealhulgas "Figaro" põhjal.

Libreto lihtsam, muusika rikkam

Mozarti kuulsaim libretist Lorenzo Da Ponte pidi Beaumarchais' skandaalset näidendit ooperi jaoks siluma ja lihtsustama ning veenma keisrit selles, et välja jääb igasugune poliitilisus ja kombelõtvuse pila, mis võiks kahjustada

"Figaro pulma" lavastuse vedajad dirigent Paul Mägi, lavastaja Roman Baskin ja kunstnik Jaak Arro esietenduse eisel ajurünnakul.

HARRI ROSPU

midagi kõigist 18. sajandi lõpuks kujunenud ooperiliikidest. Noske peab kõige ilmekamaks nn tõsise ooperi stiili jäljendamist, aristokraatliku *code d'amour*'i paroodiat Mozarti teoses. Estonia muusikaline juht ja dirigent Paul Mägi seekord paroodiaelementidele rõhku ei pannud, sest selle tabamine nõuab kuulajalt ettevalmistust.

Tegijaid rohkesti

Koos Paul Mägiga töötasid "Figaro pulma" muusikalise külje kallal Jüri Alperen ja Elmo Tiisvald. Roman Baskin on alates aasta tagasi esietendunud "Cyrano de Bergeracist" juba kolmas draamalavastaja Estonias Mikk Mikiveri ja Ingo Normeti järel. Neeme Kuninga tunnistusest – "Estonia tahaks olla avatud teater, siin on oodatud lavastajate parimad jõud" – võib oletada, et koostööst draamalavastajate ja näitlejatega on kujunemas teatri uus tegevussuund. Kunstnik Jaak Arro on Roman Baskini valik.

Arvukate osatäitjate (lavastusel on kolm solistide koosseisu) hulgast oleks raske kedagi esile tõsta. Nimetada võiks ehk külalist Jassi Zahharovit Vanemuisest ja Pille Lille, kel "Figaro" kogemus juba Elmo Nüganeni lavastusest Pärnu Ooperis.

belõtvuse pila, mis võiks kahjustada kõrgema seltskonna mainet. Lihtsustamise ja lühendamise tagajärjel jäi näidendi tekst esialgsest vaesemaks ja mitu tegelast ühekülgsemaks. Selle kompenseeris Mozart muusikas. Ka uuslavastuse kunstniku Jaak Arro tegi libreto läbilugemine nõutuks: "Tekst ei

tekitanud mingit tunnet. Alles muusika kuulamine tõi meeleolu, mille järgi oli võimalik midagi välja mõelda." Mozart kirjutas "Figarosse" tava-
pärasest vähem aariaid (mis teatavasti peatavad tegevuse) ja rohkem ansambleid (mille jooksul midagi sünnib). Fritz Noske, kes on uurinud Mozarti

ja Verdi oopereid semiootilisest vaatepunktist, peab "Figaros" tähelepanuväärseks igale tegelasele leitud muusikalist idioomi ja selle muutumisi draama käigus. Samuti orkestri indikaatori-rolli, kui olukorra kahemõttelisust või tegelase ebakindlust väljendatakse äkiliste muutustega tempos,

dünaamikas jne. Noske järgi on üheks põhivõtteks "Figaro" dramaturgias tsiitaatide kasutamine. Samas on moodus, kuidas Mozart tsiteerib või tuletab materjali kas oma või teiste heliloojate teostest, suhteliselt vähe uuritud. "Figaro pulm" on žanrimääratluse järgi koomiline ooper, aga sisaldab

tusest Pärnu Ooperis. Lavaruumi kasutamine pakub publikule üllatuse. Muidugi juhul, kui kohalkäinud televisioon saladust varem ei paljasta.

ANNELI REMME